

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Perțu Ina în numele inculpatului Andrievici Dumitru și de către inculpații Sula Dumitru și Botezat Igori, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Andrievici Dumitru xxxx

Sula Dumitru xxxx

Botezat Igori xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.06.2017 – 04.02.2019;
Instanța de apel: 04.03.2019 – 04.06.2019;
Instanța de recurs: 23.08.2019 – 12.11.2019;
Instanța de apel: 10.01.2020 – 07.06.2021;
Instanța de recurs: 16.12.2021 – 25.10.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 04 februarie 2019, Andrievici Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită partea neexecutată a pedepsei aplicată prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 16.06.2017, stabilindu-i definitiv 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani.

Sula Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

Botezat Igori a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. c)

Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

A fost respinsă, ca neîntemeiată, solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a reținut că potrivit rechizitoriului, inculpatul Andrievici Dumitru se învinuiește în aceia că la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psihofiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriație în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în terile medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Andrievici Dumitru în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.

Sula Dumitru a fost învinuit în aceia că la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Andrievici Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psihofiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând

rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului Sula Dumitru în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.

Botezat Igori a fost învinuit în aceia că la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psihofiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului Botezat Igori în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.

3. Avocatul Grajdan Iulian în numele inculpatului Andrievici Dumitru, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, pe motiv că fapta acestuia nu constituie infracțiune.

În motivarea apelului, a indicat că martorii audiați pe marginea cazului dat, au făcut declarații similare, nefiind martori oculari care ar putea declara circumstanțe referitor la învinuirea înaintată, unica persoană care ar putea să declare ceva la cazul dat fiind doar partea vătămată, care a recunoscut că a avut relații intime benevole numai cu Andrievici Dumitru. Nu a discutat cu concubinul ca să ceară bani de la inculpați. Nu a fost bătută și violată de nimeni, toate leziunile depistate la ea au fost cauzate de concubinul său.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2019, a fost admis apelul declarat, inclusiv din alte motive, casată sentința inclusiv din oficiu, în partea constatatoare a părții descriptive și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, prima instanță a reținut doar în ce se învinuiesc inculpații, fără a constata fapta pe care au săvârșit-o, astfel, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, conform cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat:

Andrievici Dumitru, la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de puțința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă, a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică, a forțat-o să se dezbrace de haine și au întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriație în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în terile medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Sula Dumitru a fost învinuit în aceia că, la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Andrievici Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de puțința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului

de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Botezat Igori a fost învinuit în aceia că, la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psihofiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică, a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Instanța de apel a conchis, că prin acțiunile sale inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.

Instanța de apel a conchis că deși inculpații neagă comiterea faptelor imputate, soluția primei instanțe privind vinovăția acestora se bazează pe elementele de fapt dobândite din declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba, declarațiile martorilor Galbura Victor, Ceban Diana, Andrievici Vasile, Chirău Vadim, Lisnic Victoria, Chirău Dina, Pavlovschi Victor, Vlas Grigore, Galbura Silvia, precum și din probele scrise ale cauzei penale, verificate și în ședința instanței de apel.

Cu referire la argumentele apărării, în susținerea nevinovăției inculpatului Andrievici Dumitru, potrivit căreia, fapta inculpatului nu constituie infracțiune deoarece raportul sexual nu a fost unul forțat, nu a fost reținută de către instanța de apel, atâta timp cât probele din dosar confirmă existența raporturilor sexuale forțate.

Totodată instanța de apel a menționat că instanța de fond, întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului Andrievici Dumitru referitor la faptul că a întreținut un raport sexual cu Sorocean Liuba benevol, or declarațiile acestuia se combat prin raportul de constatare medico-legală nr.460 din 05.09.2016, potrivit căruia Sorocean Liuba la situația 01.09.2016 fiind supusă examinării medico-legale, a relatat expertului medico-legal că la 29.08.2016 a fost violată de trei persoane cunoscute, iar vătămrile corporale depistate la ea sunt caracteristice unui raport sexual forțat. Mai mult, după cum s-a stabilit din materialele cauzei, la Sorocean Liuba s-au constatat leziuni corporale caracteristice unui viol, starea de neputință a părții vătămate de a se apăra datorându-se consumului de alcool, iar inculpații au profitat de starea de neputință a acesteia de a se apăra ori de a-și exprima

voința, săvârșind raporturi sexuale forțate.

La individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, s-a luat în considerație că inculpații Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, Sula Dumitru și Botezat Igori anterior nu au fost condamnați, pe când Andrievici Dumitru anterior a fost judecat prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 16.06.2017, în baza art.264 alin.(3) lit. a) și art.266 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, iar conform art.90 Cod penal, a fost suspendată executarea pedepsei pe termen de 3 ani.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpaților Sula Dumitru și Botezat Igori, instanța a luat în considerație că aceștia sunt pe banca acuzaților pentru prima data, dar totodată a luat în calcul și nerecunoașterea vinovăției de către aceștia. Careva circumstanțe atenuante sau agravante în acțiunile lui Sula Dumitru și Botezat Igori, instanța nu a stabilit.

Astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond întemeiat a considerat că pedeapsă lui Andrievici Dumitru urmează să fie stabilită sub formă de închisoare, în limitele dispozițiilor art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea art.85 Cod penal.

Instanța de apel a menționat că în privința inculpaților Sula Dumitru și Botezat Igori este oportună și rezonabilă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, care va asigura atingerea scopului prevăzut la art.61 alin.(2) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpaților și situația familiară a acestora.

5. Avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Andrievici Dumitru, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Andrievici Dumitru să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În argumentarea recursului, apărarea a susținut că instanța de apel nu a dat o apreciere corectă circumstanțelor faptice, iar pe cale de consecință a contribuit la pronunțarea unei hotărâri vădit ilegale.

De asemenea, recurentul a susținut că atât partea vătămată cât și martorul Galbura Victor fiind audiați în ședința de judecată au confirmat faptul că ultimul a lovit-o și a îmbrâncit-o pe partea vătămată, astfel, atât instanța de fond cât și instanța de apel, nu au motivat în hotărârile pronunțate de ce declarațiile martorilor care combat în totalitate poziția părții acuzării cât și versiunea părții vătămate, urmează a fi apreciate ca fiind probe incontestabile a vinovăției lui Andrievici Dumitru.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a reținut că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a indicat că: dat fiind faptul că instanța de fond a reținut doar în ce se învinuiesc inculpații, fără a constata fapta pe care au săvârșit-o aceștia, instanța de apel, analizând și apreciind probele în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de

procedură penală, a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită.

Totodată, instanța de apel, făcând trimitere la prevederile art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, a considerat necesar a admite apelul și a casa sentința instanței de fond, inclusiv din oficiu, și în privința celorlalți doi inculpați, Sula Dumitru și Botezat Igori, care însă nu au atacat sentința cu apeluri.

În continuare, instanța de recurs a menționat că instanța de apel a constatat fapta criminală considerată ca fiind dovedită doar în privința inculpatului Andrievici Dumitru, pe când în sarcina lui Sula Dumitru și Botezat Igori, a reținut că se învinuiesc în fapta incriminată.

Instanța de recurs a precizat că instanța de apel deși a constatat eroarea comisă de prima instanță, a înlăturat-o parțial, doar în privința lui Andrievici Dumitru, inculpații Sula Dumitru și Botezat Igori rămânând condamnați pentru o faptă care nu a fost constatată ca fiind săvârșită.

În altă ordine de idei, instanța de recurs a menționat că deși apel a declarat avocatul Grajdan Iulian doar în numele inculpatului Andrievici Dumitru, solicitând achitarea ultimului, totuși instanța de apel s-a expus asupra vinovăției și a inculpaților Sula Dumitru și Botezat Igori. Analizând și apreciind probele cauzei prin prisma art.101 Cod de procedură penală, instanța de apel a desprins că inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, vinovăția acestora atestându-se indubitabil, expunându-se și asupra pedepselor stabilite ultimilor.

Instanța de recurs a reținut că potrivit actului de învinuire, inculpaților Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori li se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit de mai multe persoane, pe când instanțele de fond atribuie inculpaților săvârșirea violului de două persoane, în situația în care, în speță, de comiterea infracțiunii sunt învinuiți trei inculpați.

În contextul dat, instanța de recurs a ajuns la concluzia că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2021, a fost admis din alte motive apelul declarat, casată total sentința, inclusiv din oficiu, în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Andrievici Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită partea neexecutată a pedepsei aplicată prin sentința Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești din 16 iunie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani.

Sula Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

Botezat Igori a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată

condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

A fost respinsă, ca neîntemeiată, solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a consemnat că, prima instanță recunoscând inculpații vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, nu a constatat și descris fapta considerată ca fiind comisă și dovedită în aspectul vizat. Instanța de fond a comis o eroare gravă de drept, astfel s-a referit la „acțiunile imputate” inculpaților, dar nu la cele constatate de către instanță, astfel se relevă că instanța la încadrarea juridică a faptei și-a motivat soluția reieșind din acțiunile imputate prin rechizitoriu, dar nu reieșind din acțiunile constatate ale inculpaților.

Instanța de apel a reținut, că prima instanță indicând în descriptiv că: „potrivit rechizitoriului, inculpatul Andrievici Dumitru se învinuiește ... Sula Dumitru a fost învinuit... Botezat Igori a fost învinuit”, ”OUP a încadrat acțiunile lui/inculpatului ...” – elemente ale unei sentințe de achitare, ulterior nu a descris fapta criminală considerată ca fiind dovedită, iar în dispozitiv a constatat că aceștia, totuși, sunt vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal – element al sentinței de condamnare.

Mai mult, instanța nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, or instanța de fond a indicat în mod eronat că ”OUP a încadrat acțiunile lui/inculpatului Andrievici Dumitru, Sula Dumitru, Botezat Igori ... violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane”.

Instanța de apel a constatat că inculpatul Andrievici Dumitru la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare, în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriație în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în terile medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform Raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Sula Dumitru la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Andrievici Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet.

Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă, a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform Raportului de expertiză medico-legală nr.4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Botezat Igori la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea xxxx, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Sorocean Liuba, cu scopul de a influența asupra stării psiho- fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din xxxx, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă a folosit prilejul pentru a întreține cu Sorocean Liuba rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform Raportului de expertiză medico-legală nr.4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

În pofida faptului că inculpații vina nu au recunoscut-o, instanța de apel a reținut că analizând probele cercetate în ședința instanței de apel întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția acestora în comiterea infracțiunii imputate, bazându-se pe următoarele probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum sunt: declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba; declarațiile martorilor Galbura Victor, Ceban Diana, Andrievici Vasile, Chirău Vadim, Lisnic Victoria, Chirău Dina, Pavlovschi Victor, Vlas Grigore, Galbura Silvia, precum și din probele scrise ale cauzei penale, verificate și în ședința instanței de apel suplimentar, care sunt: plângerea cet. Sorocean Liuba din

31.08.2016 (f.d.19); comunicarea telefonică din 31.08.2016 ora 09:45 min, parvenită la UG IP Șoldănești de la Galbura Victor, care a anunțat că, concubina sa Sorocean Liuba a fost violată de Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori (f.d.20); procesul - verbal de cercetare la fața locului din 31.08.2016, potrivit căruia s-a cercetat terenul din preajma gospodăriei cet. Ghețiu Nina din s. Chipeșca, r-nul Șoldănești (f.d.21-24); raportul de constatare medico-legală nr. 460 din 05.09.2016 (f.d.31); raportul de expertiză medico-legală nr.289/D din 26.10.2016 (f.d.49); procesul - verbal de confruntare din 13.01.2017 între Sorocean Liuba și Botezat Igori, în procesul confruntării, partea vătămată Sorocean Liuba a menționat că a fost violată de toți trei inculpați (f.d.52); procesul - verbal de ridicare din 03.03.2017, potrivit căruia de la Chirău Dina a fost ridicat un inel din metal de culoare galbenă (f.d.64); procesul - verbal de examinare a obiectului din 03.03.2018, potrivit căruia s-a examinat un inel pentru dame din metal galben cu pietricele (f.d.65); raportul de expertiză judiciară nr.388 din 28.04.2017 (f.d.76-78).

Astfel, analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, și care combat argumentele declarate de către inculpați ce nu corespund adevărului, care sunt depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat prin probele analizate și apreciate mai sus, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, acțiunile inculpaților întrunind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal - violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit de mai multe persoane.

Instanța de apel a considerat că în acțiunile inculpaților Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori, este prezentă latura obiectivă a infracțiunii de viol, or, raportul sexual a fost confirmat prin declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba, care în cadrul cercetărilor judecătorești a instanței de fond a relatat că: "...Atunci acei trei băieți Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori au ajuns din urmă nu departe de izvor. Ei se râdeau de ea, au început să o tărie. Andrievici Dumitru a apucat-o de o mână, iar Sula Dumitru cu Botezat Igori se uitau și se râdeau. Forțat au dus-o într-o grădină. A strigat în ajutor, dar nu a auzit-o nimeni. A încercat să scape de ei, dar nu a reușit. Au intrat într-o gospodărie părăsită, poartă nu era. Andrievici Dumitru a doborât-o jos în niște buruieni, s-a lovit la spate și cap. Mai la vale se aflau niște tufe de viță-devie. Andrievici Dumitru a dezbrăcat-o de sorți împreună cu lenjeria intimă și de maiou. Botezat Igori cu Sula Dumitru se aflau alături și nu spuneau nimic. Mai întâi a întreținut cu ea un raport sexual Andrievici Dumitru. După Andrievici Dumitru, Sula Dumitru a întreținut cu ea un raport sexual. După ce Sula Dumitru a întreținut cu ea un raport sexual, a avut cu ea un raport sexual și Botezat Igori..."

Astfel, instanța de apel a conchis, că nu are motive de a pune la dubii declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba și le consideră ca fiind veridice, or acestea sunt sincere, corespund totul circumstanțelor cauzei, sunt confirmate prin probele acumulate, în special declarațiilor părții vătămate, dar și a martorilor (deși, martori oculari care să confirme existența raportul sexual cu forța între inculpați și partea vătămată nu sunt, totuși martorii indică circumstanțe relevante până la săvârșirea infracțiunii, cât și după), precum și Raportul de expertiză medico-legală nr. 289/D din 26.10.2016, potrivit căruia s-a constatat la Sorocean Liuba excoriație pe față, echimoze pe membre și spate, care au fost provocate de la acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, sunt caracteristice unui raport sexual

forțat și se califică ca vătămare neînsemnată (f.d.49). Instanța de apel a reiterat că potrivit Raportului de expertiză medico-legală, leziunile corporale depistate la Sorocean Liuba sunt caracteristice unui raport sexual forțat, existând astfel o coroborare evidentă între declarațiile părții vătămate care a comunicat despre faptul că ”Andrievici Dumitru a doborât-o jos în niște buruieni” și leziunile corporale depistate la partea vătămată care ”sunt caracteristice unui raport sexual forțat”.

Referitor la acțiunea adiacentă, care completează latura obiectivă, manifestată prin constrângerea fizică, constrângerea psihică și profitarea de imposibilitatea victimei de a se apăra ori de a-și exprima voința, în speță, instanța de apel a remarcat că inculpații Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori au comis raportul sexual, aplicând violență fizică și psihică asupra ei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și ași exprima voința, or, din declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba, rezultă că ”... Ei se râdeau de ea, au început să o tărie... Dumitru Andrievici a apucat-o de o mână... Forțat au dus-o într-o grădină... a doborât-o jos în niște buruieni, s-a lovit la spate și cap...”. În circumstanțele relatate, se constată că declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba sunt pertinente și concludente, reflectând situația care a avut loc în realitate la 29.08.2016, fiind în coroborare cu celelalte probe cercetate în cadrul judecării cauzei.

Instanța de apel a reiterat faptul, că declarațiile victimei date la începutul ședinței de judecată corespund cu cele depuse anterior în timpul audierii ei în calitate de parte vătămată la urmărirea penală, efectuării confruntării cu inculpatul Botezat Igori. Referitor la declarațiile suplimentare ale părții vătămate care vin în susținerea poziției inculpaților, instanța a notat că acestea nu au nici un suport probatoriu, fiind combătute prin cumulul de probe cercetate. Așadar, este evident că ele au fost depuse de Sorocean Liuba cu scopul de a ameliora situația inculpaților și sub influența acestora.

Totodată instanța de apel a menționat că probe relevante sunt și actele medicale anexate la materialele cauzei, care atestă faptul că la Sorocean Liuba s-au constatat leziuni corporale caracteristice unui viol. De asemenea, s-a stabilit că partea vătămată era în stare de ebrietate, ea fiind victima unui viol. Mai mult, stare de neputință a părții vătămate de a se apăra s-a datorat consumului de alcool, iar inculpatul Andrievici Dumitru a profitat de starea de neputință a acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșind raporturi sexuale forțate.

Instanța de apel a reținut că, în urma audierii părții vătămate, martorilor și inculpaților, s-a stabilit cu certitudine că Sorocean Liuba, până a veni la izvorul din s. Chipeșca și a se întâlni cu inculpații, a consumat băuturi alcoolice cu Chirău Dina în preajma gospodăriei lui Chirău Vadim, cu o femeie din mahala, iar când a venit la izvorul din sat, partea vătămată era de acum în stare de ebrietate și singură a propus tinerilor aflați acolo să o servească cu un pahar cu vin, iar la auzul celor spuse - că nu mai este vin, a scos o bancnotă de 200 lei și i-a propus lui Botezat Igori să plece să procure o sticlă cu vin.

Instanța de apel a mai precizat că, fiind audiat în calitate de învinuit, Andrievici Dumitru a menționat că toți trei - el, Sula Dumitru și Botezat Igori, au întreținut cu Sorocean Liuba câte un raport sexual benevol. În cadrul cercetărilor judecătorești Andrievici Dumitru a menționat că numai el singur la dorința lui Sorocean Liuba a întreținut un raport sexual benevol. În cadrul audierii acestuia, inculpatul Andrievici Dumitru nu a putut explica instanței, faptul că inițial a declarat că toți trei au întreținut cu Liuba Sorocean câte un raport sexual, ca în final să declare că numai el cu acordul lui Sorocean Liuba a întreținut un raport sexual. Din acest considerent, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Dumitru Andrievici referitor la faptul că a întreținut un raport sexual cu Sorocean Liuba

benevol, pe motiv că declarațiile acestuia se contrazic prin Raportul de constatare medico-legală nr.460 din 05.09.2016, potrivit căruia Sorocean Liuba la situația 01.09.2016 fiind supusă examinării medico-legale, a relatat expertului medico-legal că la 29.08.2016 a fost violată de trei persoane cunoscute, iar vătămările corporale depistate la ea sunt caracteristice unui raport sexual forțat. Totodată, fiind audiați inculpații au relatat că când Sorocean Liuba a venit la izvor, aceasta nu avea careva leziuni corporale vizibile.

Astfel, declarațiile inculpaților că aceștia au rămas la izvor, iar numai Andrievici Dumitru a ajutat-o pe Sorocean Liuba să ridice treptele, au fost combătute de declarațiile martorului Pavlovschi Victor, care fiind audiat a relatat că văzut cum băieții au ajutat-o pe Liuba să urce treptele. Că a văzut când au plecat băieții de la izvor. Au plecat Botezat Igori și Dima Andrievici, Sula Dumitru împreună cu Sorocean Liuba”.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că nu există dubii în ce privește existența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, în acțiunile inculpaților, iar faptul că inculpații nu-și recunosc vinovăția în comiterea infracțiunii imputate a fost considerat de instanță drept o metodă de apărare, dar aceasta se combate prin cumulul de probe administrat.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpaților, instanța de apel a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de faptul că infracțiunea săvârșită de inculpați face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, ținut cont de personalitatea inculpaților, antecedentele penale și scopul pedepsei penale.

În opinia instanței de apel pedeapsa stabilită inculpaților este proporțională faptei comise de către aceștia, în raport cu criteriile complementare ce vizează personalitatea acestora, este echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale și de corectare a vinovatului.

Referitor la acțiunea civilă instanța de apel a reținut că prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămate din 14.09.2016, cet. Sorocean Liuba a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d.32), pe când în calitate de parte civilă - Sorocean Liuba nu a fost recunoscută. De asemenea, s-a stabilit că partea vătămată Sorocean Liuba nu a înaintat în cursul judecării cauzei acțiune civilă și nici nu a formulat careva pretenții față de inculpați. În această situație, instanța de apel a explicat părții vătămate Sorocean Liuba că este în drept să-și valorifice pretențiile prin sesizarea instanței civile cu o cerere de chemare în judecată.

Cu referire la solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare, instanța de apel le-a respins ca fiind nefondate, deoarece operând cu prevederile art.143 alin.(2) Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul bugetului de stat, de aceea. Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare 09.02.2018 a fost exclus alin.(2) din prezentul articol. Astfel, instanța de apel a constatat că rapoartele de expertiză judiciare au fost efectuate la solicitarea organului de urmărire penală până la intrarea în vigoare a Legii sus menționate prin care a fost exclus alin.(2) din art.143 Codul de procedură penală.

În acest sens, instanța de apel a indicat în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel a subliniat, că organul de urmărire penală, procurorul

sau instanța de judecată este obligată să remită instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară materialele necesare efectuării expertizei judiciare. Respectiv, în cazurile când expertiza este dispusă de către organul de urmărire penală sau de către procuror din oficiu, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat. Astfel, în speță, efectuarea expertizei a fost dispusă din oficiu de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii vătămarilor corporale la partea vătămată și constatării caracterului, gradului de gravitate a lor, ce la rândul său a determinat stabilirea circumstanțelor relevante cauzei penale, acțiuni ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii - pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legală.

8. Avocatul Perțu Ina în numele inculpatului Andrievici Dumitru, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel s-a limitat numai la enumerare probelor fără a intra în esența lor, iar simpla repetare de către instanță a augmentelor formulate în rechizitoriu nu poate fi recunoscută drept o motivare suficientă a sentinței.

Apărarea menționează că martorii audiați pe marginea cazului dat, au făcut declarații similare, nefiind martori oculari care ar putea declara circumstanțe referitor la învinuirea înaintată, unica persoană care ar putea să declare ceva la cazul dat fiind doar partea vătămată, care a recunoscut că a avut relații intime benevole numai cu Andrievici Dumitru. Nu a discutat cu concubinul ca să ceară bani de la inculpați. Nu a fost bătută și violată de nimeni, toate leziunile depistate la ea au fost cauzate de concubinul său.

Astfel, consideră apărarea că, instanța de apel nu a dat o apreciere juridică corectă probelor, calificând incorect acțiunile lui Andrievici Dumitru, deoarece, în speța dată, nu sunt întrunite elementele laturii subiective nici obiective, a componentei de infracțiune prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Susține, că instanța de apel, în lipsa unui temei legal, a preluat argumentele acuzării, neîntemeiat respingând circumstanțele obiective invocate de către apărare, or, în cadrul examinării apelului, instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe care demonstrează vinovăția inculpatului.

Consideră, că în lipsa probelor care ar demonstra circumstanțele invocate, nu poate fi incriminată vinovăția lui Baci Vasile în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, din care motiv urmează a fi aplicate prevederile art.8 Cod de procedură penală.

8.1. Inculpații Sula Dumitru și Botezat Igori, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, contestă deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului au menționat, în pofida faptului că în decizie sunt enumerate probele pe care instanța de apel le-a pus la baza soluției sale, este evident că această instanță nu a făcut o analiză obiectivă a acestor probe și nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

9. Procurorul a depus referință la recursurile declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

În opinia procurorului, motivele invocate în recursurile declarate au constituit obiect de examinare în instanța de apel, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii

de condamnare, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei. Susține că, hotărârea contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar în acțiunile inculpaților au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate.

10. Judecând recursurile ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

10.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpații Sula Dumitru și Botezat Igori, Colegiul penal remarcă și faptul că, în conformitate cu art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal constată că sentința primei instanțe nu a fost atacată cu apel de către inculpații Sula Dumitru și Botezat Igori, iar instanța de apel nu a înrăutățit situația inculpaților.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art.420 alin.(1) Cod de procedură penală rezultă, că inculpații nu sunt în drept să declare recurs ordinar, din motiv că în speță nu au fost utilizată calea ordinară de atac - apelul.

Astfel, Colegiul penal lărgit indică că, lipsa apelurilor inculpaților împotriva sentinței, îi privează în prezent de dreptul de a declara recurs ordinar criticând decizia instanței de apel, ce este în conformitate cu prevederile art.420 alin. (4) Cod de procedură penală.

10.2. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Perțu Ina în numele inculpatului Andrievici Dumitru.

Colegiul penal lărgit constată din textul recursului declarat că, apărarea la întemeiat pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și anume că, instanța de apel nu sa pronunțat asupra tuturor argumentelor formulate în cererea de apel a părții apărării și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Referitor la prezența în speță a erorii de drept invocată de recurent prin prisma art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul constată că o astfel de eroare în prezenta cauză nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, iar argumentelor esențiale invocate de către partea apărării în apelul declarat, instanța de apel le-a dat răspuns.

În această ordine de idei, Colegiul penal remarcă faptul, că potrivit art.414 alin. (1)

Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc că, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit atestă că, judecând apelul părții apărării, a respectat prevederile legale sus-enunțate, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, totodată fiind cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță, instanța de apel corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Andrievici Dumitru în săvârșirea infracțiunii incriminate, concluzie a cărei motivare a fost pe larg expusă în pct. 7.1. din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Cu referire la eroarea de drept indicată în recursul inculpatului prin prisma pct. 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală - că în acțiunile inculpatului Andrievici Dumitru nu sunt întrunite elementele infracțiunii, Colegiul penal lărgit subliniază următoarele. Potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Argumentele recurentului, prin care se invocă că în acțiunile inculpatului Andrievici Dumitru nu sunt întrunite elementele infracțiunii, deoarece materialele cauzei penale nu conțin probe care să dovedească vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, nu și-a găsit confirmare, deoarece probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă că inculpatul Andrievici Dumitru a comis infracțiunea prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal.

La acest capitol, Colegiul penal a constatat că, instanța de apel a expus minuțios considerentele care le-a pus la baza constatării în acțiunile inculpatului Andrievici Dumitru a elementelor componenței infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, menționând la acest capitol, că nu are motive de a pune la dubii declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba și le consideră ca fiind veridice, or, acestea sunt sincere, corespund totul circumstanțelor cauzei, sunt confirmate prin probele acumulate, în special declarațiilor părții vătămate, dar și a martorilor (deși, martori oculari care să confirme existența raportului sexual cu forța între inculpați și partea vătămată nu sunt, totuși martorii indică circumstanțe relevante până la săvârșirea infracțiunii, cât și după), precum și Raportul de expertiză medico-legală nr.289/D din 26.10.2016, potrivit căruia s-a constatat la Sorocean Liuba excoriație pe față, echimoze pe membre și spate, care au fost provocate de la acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, sunt caracteristice unui raport sexual forțat și se califică ca vătămare neînsemnată (f.d.49).

În speță instanța de apel corect a reiterat că potrivit Raportului de expertiză medico-legală, leziunile corporale depistate la Sorocean Liuba sunt caracteristice unui raport sexual forțat, existând astfel o coroborare evidentă între declarațiile părții vătămate care a

comunicat despre faptul că *”Andrievici Dumitru a doborât-o jos în niște buruieni” și leziunile corporale depistate la partea vătămată care ”sunt caracteristice unui raport sexual forțat”*.

Probatoriul administrat confirmă pe deplin existența săvârșirii de către inculpat a infracțiunii reținute în sarcina lui, atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective, deoarece cert s-a constatat că inculpații au comis infracțiunea de viol, or, raportul sexual a fost confirmat prin declarațiile părții vătămate Sorocean Liuba, care în cadrul cercetărilor judecătorești a instanței de fond a relatat că: *”...Atunci acei trei băieți Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori au ajuns din urmă nu departe de izvor. Ei se râdeau de ea, au început să o tărie. Andrievici Dumitru a apucat-o de o mână, iar Sula Dumitru cu Botezat Igori se uitau și se râdeau. Forțat au dus-o într-o grădină. A strigat în ajutor, dar nu a auzit-o nimeni. A încercat să scape de ei, dar nu a reușit. Au intrat într-o gospodărie părăsită, poartă nu era. Andrievici Dumitru a doborât-o jos în niște buruieni, s-a lovit la spate și cap. Mai la vale se aflau niște tufe de viță-devie. Andrievici Dumitru a dezbrăcat-o de sorți împreună cu lenjeria intimă și de maiou. Botezat Igori cu Sula Dumitru se aflau alături și nu spuneau nimic. Mai întâi a întreținut cu ea un raport sexual Andrievici Dumitru. După Andrievici Dumitru, Sula Dumitru a întreținut cu ea un raport sexual. După ce Sula Dumitru a întreținut cu ea un raport sexual, a avut cu ea un raport sexual și Botezat Igori...”*

Astfel, în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpaților, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulumul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că Andrievici Dumitru nu a comis infracțiunea pentru care a fost recunoscut vinovat, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, deoarece există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate.

De asemenea instanța de recurs atestă faptul că, argumentele esențiale a recurentului au fost combătute în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, hotărârea adoptată cuprinzând motive clare pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral, fapt ce este conform practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct. 37 a hotărârii Albert c. România din 16.02.2010.

În speță nu a fost constatată existența unor erori de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, or, asemenea erori în speță nu au fost comise.

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea recursului ordinar declarat de către avocatul Perțu Ina în numele inculpatului Andrievici Dumitru, ca inadmisibil.

11. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Respinge ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Perțu Ina

în numele inculpatului Andrievici Dumitru și de către inculpații Sula Dumitru și Botezat Igori, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Andrievici Dumitru xxxx, Sula Dumitru xxxx și Botezat Igori xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 01 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie